

ΝΑΥΑΓΙΩΝ ΝΑΥΑΓΙΑ¹

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἐλ' ἀγάπη μου, ἐκεῖ πέρα
Μακρὺ ἀπὸ τὸ χωριό μας
Νὰ περάσωμε μιὰ μέρα
Ἄλπισμόνηττην οἱ δυὸ μας·
Ἐλα ἐκεῖ καὶ σὲ προσμένω
Σὲ μιὰν ἄκρη ζηλευτή,
Ποῦ δὲν βλέπει μάτι ξένο,
Δὲν ἀκούει ξένο αὐτί.

Ἄχι, δὲ θὰ ξεστομίσω
Λόγι' ἀγάπης πονεμένης,
Ἐλα καὶ δὲ θὰ δακρῦσω
Ἄσοι κοντὰ μου μένεις.
Κάθως θέλεις, ἐκεῖ πέρα
Θᾶμαι πάντα χαρωπὸς
Ἄσοι θὰ βραδυνᾶσῃ ἡ μέρα
Καὶ δὲ θὰ τὸ νοιώσῃς πῶς.

Ἄν πεινᾶς, δὲ θὰ σ' ἀφήσω
Νηστικὴ, καστανομάτα.
Σὰν πουλὶ θὰ σὲ ταῖσω
Μαῦρα μοῦρ' ἀπὸ τὰ βᾶτα.
Κι' ἂν τυχὸν πάλι διψᾶσῃς
Κ' ἔχεις στόμα φλογερό,
Θὰ σοῦ φέρω νὰ χορτάσῃς
Στὲς παλάμες μου νερό.

Κι' ἂν νυστάξῃς, θὰ σου στρώσω
Στρώμα μαλακὸ στὴ φτέρη,
Κι' ἅμα κοιμηθῆς θ' ἀπλώσω
Στὸ κεφάλι σου τὸ χέρι
Τῆς ἀγάπης τὸ στεφάνι
Νὰ σοῦ βάλω, ὑπναροῦ,
Ποῦ Νεραίδες τὸχουν κἀνη
Ἄπο τ' ἄνθη τοῦ νεροῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Τριπλοῦν μπλοῦμ! ἤκουσθη ἔξαφνα. Εἶχαν πα-
τήσει καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐφαίνετο τὴν ἐσπέ-
ραν ἐκείνην ὅτι τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον τοὺς εἴλκυε, τοὺς
ἐκυνήγει κατὰ πόδα, τοὺς διεξεδίκει ὡς ἰδικούς του.
Ἐπεσαν καὶ οἱ τρεῖς ἕως τὸ γόνυ εἰς τὴν ἰλύν, ἕως
τὸν βουθῶνα εἰς τὸ ὕδωρ. Ὁ γέρον κατηνέχθη
πρηγῆς, ὁ νέος ἐγονάτισε πλησίον του, προσπαθῶν
νὰ τὸν κρατήσῃ ἐκ τῆς ὀσφύος, ὁ ἔμπορος ἔπεσε κατὰ
πλευράν.

Ἦτο λίμνη ἐκτεινομένη πλατεῖα ἐκείθεν τοῦ δά-
σους, τῆς ὁποίας τὴν ὑπαρξίν ἠγνόουν οἱ ναυαγοί.
Εἶχαν ἰκανὸν μέγεθος, καὶ εἰς τὸν βουθρόν της ἔβο-
σκον ὄχι ὀλίγοι ἐγγέλους κ' ἐφώλευον λοξοπατοῦντα
κεθούρια. Ἀμέτρητον δὲ ἦτο τὸ πλῆθος τῶν ἀχι-
βάδων, τῶν ὁποίων τὰ κελύφη, κενὰ καὶ ἀπόζοντα
κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀπετέλουν τῆδε κάκεισε τὸ ἀνώ-
τερον τοῦ πυθμένος στρώμα, ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου
ἀβολιδοκόπητον ὑπέκειτο τὸ βάθος τῆς ἰλύος, ἐπ' ἧς
ἐκόλλησαν πεσόντες οἱ τρεῖς ναυαγοί, ὁ πρῶτος ἐπί-
στομα κύπτων εἰς τὸν πυθμένα, ὁ δεύτερος γονατι-
στός ἐπὶ τοῦ τενάχους, ὁ τρίτος πλαγίως εἰς τὸ
πλευρόν.

— Ἄλλο πέσιμο αὐτὸ πάλι· ἐψιθύρισε ὁ γέρον,
ἀφοῦ ὁ υἱός του, μασσῶν τὰς βλασφημίας καὶ ἀράς
του, τὸν ἀνήγειρε μετὰ πολλοῦ κόπου εἰς τοὺς πό-
δας του.

— Αὐτὴ τῆ φορὰ ἐχτύπησα μαλακὰ τοῦλάχισ-
τον, εἶπεν ὁ πραγματευτής, αἰνιττόμενος τὸ ἐπὶ τοῦ
βράχου κύπημά του, τὸν ἐκ τοῦ ὁποίου πόνον τὸν
εἶχε κάμει νὰ λησμονήσῃ ἕως τώρα ἡ ἐνθύμησις τῶν
δερματοτυριῶν του.

— «Ὁ βρεμμένος τῆ βρογῆ δὲν τῆ φοβᾶται». Μὴ
χειρότερα, δόξα σοι ὁ Θεός! ἐπανέλαβε μετ' ἐγκαρ-
τερήσεως ὁ γέρον ναυτικός.

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν, ἐνῶ μετὰ κόπου ἐξεκόλλων
ἀπὸ τὴν ἰλύν κ' ἐστράγγιζαν τὰ ἐνδύματά των, ξηρὸς
κρότος σκανδάλης ὑψομένης ἤκουσθη ἐκεῖ πλησίον.

Ὁ νέος ἐστράφη καὶ διακρίνει ἀριστερόθεν ἀμυ-
δρῶς ὀπισθεν τῶν δένδρων, διαγραφομένην χθαμα-
λὴν καλύβην, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχαν παρατηρήσει
τέως, οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ τὴν παρατηρήσωσι,
διότι ἐκ τοῦ μονοπατίου, δι' οὗ εἶχαν ἔλθῃ, ὀπισθεν
πυκνῆς συστάδος κρυπτομένη, δὲν ἦτο ὀρατὴ.

Ἡ καλύβη ἔκειτο παρ' αὐτὴν τὴν ὄχθη τῆς λί-
μνης, βρεχομένη σχεδὸν ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Ἐμπρο-
σθεν τῆς καλύβης, ὁ νέος διέκρινε τὴν στιγμὴν ἐκεί-
νην σκιάν τινα διαγραφομένην, ἀμαυράν, κύπτου-
σαν πρὸς τὸ ὕδωρ.

Ὁ νεαρὸς ναύτης δὲν ἐπίστευσε ὅτι ἦτο φάντα-
σμα οὐδὲ κἂν βόσκημα. Ἐκ τῆς ὑπόπτου δὲ ἡσυ-
χίας, τὴν ὁποίαν ἐτήρει ἡ σκιὰ μετὰ τὸν ἀκουσθέντα
μικρὸν κρότον, ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἦτο ἀγρίμιον.

Ὁ νέος ἐνόησεν ἀμέσως κ' ἔσπευσε νὰ φωνάξῃ·

— Μην τραβᾶς! εἶμαστε φίλοι!

Ἡ σκιὰ ἔκαμε κίνημα, ὡς νὰ ἀπέσυρε κάτι, καὶ εἶτα τραχεῖα φωνὴ ἠκούσθη.

— Ποιοὶ εἶστε; τί θέλετε;

— Πέσαμε ὄξου, ἀπήντησεν ὁ υἱὸς τοῦ κυβερνήτου. Εἶμαστε θαλασσοπνιγμένοι.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἡ φωνὴ εἶπεν.

— Ἀπὸ δῶ ἐλάτε.

Ἵ ἄνθρωπος ἤναψε φανάριον, κ' ἔδειξε τὸν δρόμον εἰς τοὺς τρεῖς ναυαγούς.

— Κ' ἐγὼ θάρρεψα πῶς θέλετε νὰ μοῦ κλέψετε τὰ χέλια, εἶπε.

— Πέσαμε μὲς τὸ νερό, γιατί δὲ βλέπαμε, εἶπεν ὁ νέος ναυτικός. Δὲν καταλάβαμε πῶς ἦτανε λίμνη.

*

Ἵποκάτω εἰς τρία ἀδελφωμένα δένδρα ἦτο ἡ ἐπὶ πασσάλων θεμελιωμένη καὶ μὲ φυλλάδας πλατάνων ἐστεγασμένη καλύβη τοῦ χωρικοῦ, ὅστις ἦτο ὁ βοηθὸς καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς λίμνης. Ὁ κύριος ἔλειπε, τοὺς εἶπεν. Εἶχεν ἀναχωρήσει ἀποβραδῆς, ἀφοῦ ἤναψε τὸ κανδηλι τοῦ οἰκίσκου, ἀντικρύ, ὅπου ἔλαμπεν ὁ φεγγίτης, καὶ δὲν τοῦ εἶχεν ἀφήσει τὸ κλειδίον. Ὡστε, δυστυχῶς, δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς περιποιηθῆ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀφεντικοῦ.

Ὁ ἐπιστάτης ἦτο νέος χωρικός λίαν βραχύσωμος, πρῶην βοσκός, κομπορρήμων καὶ φλύαρος. Δὲν εἶχεν ἀρκετὰ ἐνδύματα ὅπως δανείσῃ εἰς τοὺς τρεῖς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἔδωκεν εἰς τὸν ἕνα φανέλλαν, εἰς τὸν ἄλλον ὑποκάμισον καὶ εἰς τὸν τρίτον μίαν κάπαν. Εἰς τὸ προαύλιον τῆς καλύβης του, ἐπὶ τοῦ σαρωμένου καὶ στιλπνοῦ ἐδάφους, ἤναψε φωτίαν καὶ οἱ τρεῖς ἄνθρωποι καθίσαντες τριγύρω ἐπροσπάθουν νὰ στεγνώσουν τὰ βρεγμένα ροῦχά των.

Ἐν τῷ μεταξὺ διηγήθησαν εἰς τὸν χωρικὸν πῶς εἶχον ναυαγήσει. Ἐκεῖνος ἤκουσε τὴν διήγησιν πλειοτέρας παρατηρήσεις ἐκφέρων ἢ ὅσων ἀχράσιν ἔδιδεν.

Ὅταν τέλος ἤκουσε πῶς, μετὰ τὸν διὰ τοῦ δάσους τυφλὸν καὶ σκοτεινὸν δρόμον των, ἔπεσαν εἰς τὸ ὕδωρ τῆς λίμνης, ἔμβροχος ἀνέκραξεν:

— Ἐπέσατε μέσα στὴ λίμνη; Θαμμάζουμαι πῶς δὲ σὰς ἐκατάπιε τὸ μάτι τῆς λίμνης!

Οἱ τρεῖς ἄνδρες μὲ ὄλην τὴν δεινοπάθειαν καὶ συμφορὰν, τὴν ὁποίαν εἶχον ὑποστῆ, εὗρον ἀκόμη τὴν δύναμιν νὰ ἐκπλαγῶσι, κ' ἐστάθησαν κυττάζοντες τὸν ἀγρότην μὲ ἀπλήστου περιεργίας ἔκφρασιν.

— Τὸ μάτι τῆς λίμνης! ἀνέκραξεν ὁ πρᾶμμα-τευτής.

— Τὸ μάτι τῆς λίμνης, βέβαια, ἐπανελάθεν ὁ ἀγρότης· εἶνε μὲς τὴ λίμνη βαθεία... κ' ἅμα πέση κανεὶς μέσα, ἢ ἄνθρωπος εἶνε ἢ πρᾶμμα, δὲν ἔχει νὰ γλυτώσῃ... Τὸ μάτι τῆς λίμνης τὸν τραβᾶ, τὸν ρουφάει, καὶ τὸ μάτι τῆς λίμνης βγαίνει τὰ— ἴσα στὸν ἀφαλὸ τῆς θάλασσας. Πολλαὶς φοραὶς οἱ παλαιοί, οἱ παπποῦδές μας, εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους ποῦ ἕνα πρᾶμμα, ποῦ τὸ ἐρουφῆξε τὸ μάτι τῆς λίμνης, ἐξαφνα βρισκότανε στὴ θάλασσα, μέσα βα-

θειά, ἀνάμεσα στὰ δύο νησιά πέρα. Εἶδατε τὰ δύο νησιά ποῦ εἶν' ἐκεῖ ἀντικρύ, ὡς τρία μίλια ἀνοιχτὰ στὸ πέλαγο;... Ἐκεῖ ἀνάμεσα εἶνε ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας. Ἐμένα τοῦ παραπαπποῦ μου, τοῦ χωρικοῦ, τοῦ εἶχε πέσει μιά φορὰ ἕνα κατσίκι, ἐκεῖ ποῦ πῆγε ν' ἀρμυρίσῃ, κ' ἐπνίγηκε μὲς στὴ λίμνη... Ἐζήτησε νὰ βρῆ τὸ ψοφίμι, μὴ φᾶνε τὰ ψάρια καὶ θερῖέφουν, καὶ δὲν τὸ ἤυρε, οὔτε στὸν ἀφρὸ οὔτε στὸν πάτο. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ ἠύραν ψαράδες ἀνάμεσα στὰ δύο νησιά, ἐκεῖ πέρα... Τὸ εἶχε ρουφήξει τὸ μάτι τῆς λίμνης, καὶ τὸ εἶχε ξεράσει, πέρα κεῖ, ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας... Τ' ἄλλουνοῦ παραπαπποῦ μου πάλι, τοῦ παπποῦ τῆς μάνας μου, τοῦ εἶχε φύγη μιά μέρα ἡ μαγκούρα του, κεῖ ποῦ πῆγε νὰ νιοτῆ, καὶ καθὼς ἦτον ξερὴ κ' ἐλαφριά, τὴν ἐπῆρε τὸ κύμα καὶ δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὴν φτάσῃ, γιατί, ὡς ποῦ νὰ βγάλλῃ τὰ τσαρουχάκια του νὰ πατήσῃ μὲς στὸ νερό, ἡ μαγκούρα ἐπῆγε μακρῶς, κ' ὁ παραπαπποῦς μου, Θεὸς χωρέσ' τον, θὰ βουλιούσε νὰ πάῃ παραμέσα στὸ βουρκο. Ἐγὼ νὰ ἤμουν θὰ ἔπεφτα κολύμπι νὰ πάω νὰ πιάσω τὴ μαγκούρα, γιατί δὲ μοῦ βγαίνει κανένας στὸ κολύμπι. Ἐκεῖνοῦ τοῦ καιροῦ οἱ ἄνθρωποι, οἱ πρωτινοί, δὲν ἤξεραν, γλέπιες, κολύμπι, τοὺς ἔπιανε φόβος νὰ ἐμβοῦν στὴ θάλασσα. Καὶ νὰ μοῦ ἐμελλε ἡ μοῖρά μου νὰ πάθω τὸ τί πάθατε, θὰ ἐγλύτωνα κολύμπι, ὄχι σὰν ἐλόγου σας ποῦ πέσατε ὄξου.

— Μὰ κ' ἐμεῖς γλυτώσαμε μὲ τὸ κολύμπι, εἶπε γελῶν ὁ νεώτερος τῶν ναυαγῶν.

— Ναί, γλυτώσατε, δὲ λέω, ἐπανελάθεν ἀπτόητος ὁ χωρικός, μὰ νὰ ἤμουν ἐγὼ... μὲ τὸ κολύμπι... θὰ γλύτωνα καὶ τὸ καίκι... Ἄς εἶνε, τί σὰς ἔλεγα; Ἄ! ναί, γὰρ τὸν παραπαπποῦ μου ποῦ ἔχασε τὴ μαγκούρα του. Τὴν Κυριακὴ, σὰν ἐπῆγε στὸ χωριὸ νὰ ψωνίσῃ, βλέπει ἕνα γέρο βαρκάρη κ' ἐκρατούσε μιά μαγκούρα. Ὁ παραπαπποῦς μου τὴν εἶχε σημαδεμένη καὶ τὴν ἐγνώρισε. Ἦτον ἡ δική του. Τὸν ἐρωτᾶ ποῦ τὴν ἠύρε. Ὁ βαρκάρης τοῦ ἀποκρίνεται πῶς τὴν ἠύρε ἀνάμεσα στὰ δύο νησιά. Τότε ὁ παπποῦς μου δὲν τοῦ εἶπε τίποτε, μὰ ἐκατάλαβε πῶς τὴν εἶχε ρουφήξει τὸ μάτι τῆς λίμνης, καὶ τὴν εἶχε ξεράσει ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας... Ὁ νουνὸς τοῦ παπποῦ μου πάλι, ὁ γέρο-Κωνσταντῆς ὁ Κούμαρης, ἠύρε μιά μέρα ἕνα στραβόξυλο παληό, μαῦρο, θαλασσοποτισμένο, μὲ ταις τρύπαις τῶν καρφιῶν γεμάταις σκουριά, ποῦ τὸ εἶχε βγάλλῃ ἡ λίμνη στὰ ρηγά, βουλιαμμένο ὅσο ποῦ τὸ σκέπαζε τὸ κύμα. Ποῦ θελὰ-βρεθῆ τὸ στραβόξυλο στὴ λίμνη μέσα; Καίκι, σὰν κληῶρα τὸ δικὸ σας, γὰρ νὰ πέσῃ ὄξου, θὰ πέφτε στὴ θάλασσα, ὄχι στὴ λίμνη. Κατὰ πῶς φαίνεται, τὸ εἶχε ρουφήξει ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας, καὶ τὸ εἶχε στελεῖη στὸ μάτι τῆς λίμνης, καὶ τὸ μάτι τῆς λίμνης τὸ ξέρασε... Ἀλήθεια, ἐπέφερον ὁ χωρικός, αἰσθανθεὶς τὴν ἀνάγκην νὰ πάρῃ τὸν ἀνασασμὸν του, ποῦ κοντὰ ἐπέσατε ὄξου, τουλόγου σας;

Ὁ γέρον ἀπήντησε δεικνύων διὰ τῆς χειρός·

— Στὸν κάθο, ἐδῶ κάτου.

Ὁ ἀγρότης ἐστάθη, ὡς νὰ ἐζήτηε λόγους διὰ νὰ πεισθῆ αὐτὸς πείθων καὶ τοὺς ἄλλους· εἶτα ἐπανε-

λαβε μὲ ἀμυδρὰν ἀστραπὴν ἐπιθυμίας εἰς τὸ ζῆμα.

— Καὶ εἶχατε τίποτε φόρτωμα μὲς στὸ καΐκι ;

Ὁ ἔμπορος, τοῦ ὁποίου τὴν πληγὴν ἤνοιγεν ἡ ἐρώτησις, ἐσπευσε μετὰ βαθέος στεναγμοῦ ν' ἀπαντήσῃ.

— Δεκαοχτὼ τουλούμια τυρὶ εἶχα φορτωμένα ἐγώ, κ' ἐβούλιαζαν.

— Δεκαοχτὼ τουλούμια τυρὶ ! ἐπανελάβε μὲ τόνον βασιμίου ὑποψίας ὁ ποιμὴν, σίγουρα θὰ τὰ κατὰπιε ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας.

— Δὲν εἴμπορεῖ τὸ ἐλάχιστο νὰ τὰ ξεράσῃ πίσω τὸ μάτι τῆς λίμνης ; ἠρώτησεν ἀκουσίως μειδιῶν, ἐρμηνεύων τὴν ἐλπίδα τοῦ ἐμπόρου ὁ νεώτερος τῶν ναυαγῶν.

— Δὲ γίνεται, εἶπεν ὁ χωρικός· τόσα κομμάτια δὲν μπορεῖ νὰ στείλῃ ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας στὸ μάτι τῆς λίμνης· νὰ ἦτον νὰ τὰ κατὰπιε ἀπὸ ἕνα ἕνα τὸ μάτι, μποροῦσε νὰ τὰ βγάλῃ πίσω ὁ ἀφαλός.

Ὁπραμματευτὴς ἐφαίνετο ἐπιθυμῶν νὰ ἐρωτήσῃ τι καὶ διστάζων. Τέλος ἀποφασίσας, ἐστράφη πρὸς τὸν χωρικὸν καὶ τὸν ἠρώτησε·

— Καὶ ξέρεις τουλόγου σου εἰς ποιοὺ μέρος τῆς λίμνης βρίσκεται αὐτὸ τὸ μάτι ;

— Πῶς δὲν τὸ ξέρω ! ἀπήντησεν ἐν πεποιθήσει ὁ ἀγγρότης· τὸ ξέρω βέβαια· μὰ δὲν εἶνε νὰ ζυγώσῃ ἄνθρωπος ἐκεῖ κοντά· θὰ τὸν ρουφήξῃ χωρὶς ἄλλο τὸ μάτι· κι ἀπὸ μακριὰ ἀκόμα, εἴμπορεῖ νὰ τὸν τραβήξῃ, ἂν δὲ φυλαχτῇ. Ἐμεῖς τὸ ξέρουμε, κι ὅταν ψάχνουμε γιὰ χέλια μὲς στὸ βουρκο, φυλαγόμαστε, καὶ δὲ σιμῶνουμε καθόλου 'ς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ὁπραμματευτὴς ἐταπεινώσεν ἀπέλπιδος τὴν κεφαλὴν.

Ὁ νεαρὸς ναυτικὸς ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ μέρος ὅπου εἶχαν ναυαγήσει ἀπέιχε μίλια ἀπὸ «τὰ δύο νησιά», ὅπου ὁ ἐπιστάτης ἔλεγεν ὅτι εὕρισκετο «ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας». Ὁ χωρικός ἀπήντησε·

— Ναί, εἶνε μακριὰ . . . δὲν ἔχει νὰ κάμῃ . . . ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας τραβάει κι ἀπὸ μακριὰ τὰ πράγματα ἅμα πέσῃ ὄξου κανένα καΐκι φορτωμένο . . .

*

Τὴν ἐπαύριον, ὅταν ὠδήγησε τοὺς τρεῖς ναυαγούς εἰς τὴν πολίχνην, ὁ ἐπιστάτης τῆς λίμνης, ἀφοῦ ἔπιε τρεῖς μαστίχας, διηγεῖτο εἰς ἕν καπηλεῖον εἰς ἐπήκοον πολλῶν.

— Τί θάμμασμα ποῦ ἔγινε πίσω, στὴν Καναπίτσα ! . . . Δεκαοχτὼ τουλούμια, τὸ φόρτωμα ἑνὸς καΐκιου ποῦ ἔπεσε φῆς ὄξου, τὰ ἐρροῦφηξεν ὁ ἀφαλὸς τῆς θάλασσας, καὶ τὰ ξέρασε πίσω τὸ μάτι τῆς λίμνης . . . Θὰ φάμε χέλια παχηὰ φέτος, παιδιά . . . Ἀπὸ βδομάδα, σὰν ἀρήσῃ τ' ἀφεντικό, θ' ἀρχίσω νὰ τὰ ψαρεύω . . . Ἐπεσαν στὰ τυριά, φάγανε κι' ἄ-δὲ φάγανε . . . τοῦ διαόλου τὰ χέλια, βρέ ! Ὡς καὶ τὰ δερμάτια τὰ μισοφάγανε . . . τὰ κάμανε τρύπαις-τρύπαις, κόσκινο . . . Οὐτ' ἕνα τουλούμι δὲ μπόρεσα νὰ γλυτώσω . . . Δεκαοχτὼ τουλούμια τυρὶ !

— Δεκαοχτὼ τουλούμια ! ἐπανελάβε μετὰ θαυμασμοῦ εἰς τῶν ἀκροατῶν.

— Δεκαοχτὼ τουλούμια, σωστά ! Τὰ ξέρασε τὸ μάτι τῆς λίμνης . . . Τὰ ξεφαντώσανε τὰ χέλια καὶ τὰ κεφαλόπουλα !

Ὁ κάπηλος, ὡς νὰ ἦτο συνεννοημένος μαζὺ του, ἐξήγαγε ποντικοφαγωμένον τεμάχιον τυροδερματίου, καὶ τὸ ἐπέδειξεν εἰς πίστωσιν πρὸς τοὺς παρεστώτας.

— Νά ! ὅποιος δὲν πιστεύῃ, εἶπε· μονάχα αὐτὸ τὸ κομμάτι ἀπὸ ἕνα τουλούμι μπόρεσε νὰ γλυτώσῃ !

— Ἀλήθεια, ἐπεβεβαίωσε, λαβῶν τὸ τεμάχιον τοῦ ἀσκού εἰς τὴν χεῖρα, ὁ ἐπιστάτης τῆς λίμνης· μὲ τὸ μαχαίρι χρειάστηκα νὰ κόψω τὸ κεφάλι ἑνὸς χελιοῦ, διὰ νὰ τὸ γλυτώσω ἀπ' τὰ δόντια του· νὰ ἀκόμη ἢ δοντιαίς του !

Κ' ἐπεδείκνυε τὰ ἔγχη τῶν ὀδόντων τῶν ποντικῶν.

— Ὡστε, καλὰ εἶνε νὰ κάμουμε τώρα ἕνα δρόμο ὡς ἐκεῖ, ἢ γιὰ τυρὶ ἢ γιὰ χέλι ; ἠπέιλησεν εἰς τῶν παρεστώτων.

— Ἄ βάρδα μπένε ! θὰ χάσετε τὸν κόπο σας. Εἶναι σήμερα τ' ἀφεντικό ἐκεῖ . . . εἶπεν ὁ ἐπιστάτης.

— Καὶ τ' ἀφεντικό δὲ χωρατεύει, ὑπεστήριξεν ὁ κάπηλος . . . Δὲν τῶχει γιὰ τίποτε νὰ σὰς τουφεκίσῃ μὲ σάκια, καὶ νὰ πῆ ὕστερα πῶς σὰς πῆρε γι' ἀγριόπατιας, κ' ἔκαμε μιανύσι.

*

Εὐδία ἦτο ἡ φθινοπωρινὴ ἡμέρα.

Ἀπὸ τῆς πρωΐας ὁπραμματευτὴς ἔτρεχε νὰ εὕρῃ πορθημέα, ὅστις νὰ εἶνε καὶ ὀλίγον βουτηχτής, διὰ νὰ τὸν συμφωνήσῃ ν' ἀναλάβῃ τὴν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν δερματοτυρίων ἔρευναν. Ἀλλ' ὁ πρῶτος, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπηυθύνθη, τοῦ ἐζήτηε τὰ μισὰ δερματοτύρια διὰ τὸν κόπον του, ὁ δεύτερος τοῦ ἐζήτησε μετρητὰ τριακοσίας δραχμάς, καὶ ὁ τρίτος τοῦ ἐζήτηε ἕκ τῶν δεκαοκτὼ δερματοτυρίων τὰ ἐπτὰ, καὶ ἀκολούθως κατέθη ἕως τὰ πέντε. Τέλος ἐσυμφώνησε μ' ἕνα τέταρτον πορθημέα διὰ τρία δερματοτύρια.

Ἀλλ' ὅταν ἐξεκίνησεν οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ἦτο ἤδη δειλινόν.

Τὴν πρωΐαν ὁ πρῶτος πορθημέας, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀποταθῆ, ὁμπάρμπα-Γιάννης ὁ Ἐυνιώτης, ἀφοῦ δὲν ἐσυμφώνησε μὲ τὸνπραμματευτὴν, ἀπεφάσισε ν' ἀνασύρῃ τὰ δερματοτύρια διὰ λογαριασμὸν ἰδικόν του. Ὄθεν, λαβῶν τὸν γάντζον του, ἐπλευσεν εἰς τὴν Καναπίτσαν καὶ ψάχνων σιγὰ-σιγὰ ἀνεῦρε καὶ ἠλίευσεν ἕκ τῶν δεκαοκτὼ τὰ δεκατρία δερματοτύρια.

Ὁμπάρμπα-Γιάννης εὐχαριστημένος ὅτι δὲν ἔχασε τὴν ἡμέραν του ἠτοιμάζετο ν' ἀπομακρυνθῆ δι' ἄλλης ὁδοῦ νὰ μεταφέρῃ ἀσφαλῶς οἰκαδὲ τὰ δεκατρία δερματοτύρια. Ἀλλὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν φθάνει μὲ τὴν βάρκαν του ὁμπάρμπ' Ἀποστόλης ὁ Κρισοχέρης, καὶ τοῦ ζητεῖ μερίδιον ἀπὸ τὴν λείαν. Ὁμπάρμπα-Γιάννης ἠναγκάσθη νὰ τοῦ δώσῃ ἀπὸ τὰ δεκατρία δερματοτύρια τὰ τέσσαρα.

Πρὶν ἀπομακρυνθῆ ὁμπάρμπ' Ἀποστόλης, φθάνει ὁ γέρο-Μανώλης ὁ Ἀπαντος, καὶ ζητεῖ καὶ

οὔτος τὸ μερίδιόν του. Ὁ μπάριμπα-Γιάννης ἤναγ-
κίσθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὰ ἐννέα δερματοτύ-
ρια τὰ τέσσαρα.

Μόλις ἀπῆλθεν οὗτος, καὶ παρουσιάζεται ὁ μά-
στρο-Κωνσταντῆς ὁ Καλαφάτης, δανεισθεὶς ξένην
βάρκαν, διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ οὗτος νὰ ζητήσῃ τὸ μερί-
διόν του. Ὁ μπάριμπα-Γιάννης ὁ Ἑυνιώτης συγ-
κατένευε νὰ τοῦ δώσῃ ἐκ τῶν πέντε, ὅπου τοῦ
ἔμειναν, τὰ δύο, διὰ νὰ κρατήσῃ καὶ αὐτὸς τρία
τοῦλάχιστον διὰ τὸν κόπον του. Ἄλλ' ὁ μαστρο-
Κωνσταντῆς δὲν ἐταίριάζετο, φωνάζων καὶ λέγων
ὅτι ἀδικεῖ, ὅτι εἰς τοὺς ἄλλους ἔδωκεν ἀνὰ τέσ-
σαρα, καὶ ὅτι θὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν καταγγείλῃ. Ὁ
μπάριμπα-Γιάννης ἐβιάσθη νὰ τοῦ δώσῃ τὰ τέσ-
σαρα, κρατήσας αὐτὸς ἔν διὰ τὸν αὐτὸν του.

Ὅταν περὶ ὄψιαν δείλῃν ἔφθασε τέλος μὲ τὴν
βάρκαν του ὁ Δημήτριος ὁ Φτελιός, ὁ πορθημεὺς
τὸν ὅποιον εἶχε συμφωνήσῃ ὁπραμματευτής, οἱ
τέσσαρες λεμβοῦχοι εἶχαν γείνη πρό πολλοῦ ἄφρα-
τοι. Ὁ Δημήτριος ὁ Φτελιός, μὲ τὸν γάντζον, μὲ
τὴν πράγγαν καὶ μὲ τὸ καμάκι, ἀφοῦ ἐπὶ πολ-
λὴν ὥραν ἀνεσκάλευσε τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης,
κατώρθωσε καὶ ἀνεῦρε τρία ἐκ τῶν βυθισθέντων δερ-
ματοτυριῶν, ὅσα ἀκριβῶς τοῦ ἐχρειάζοντο διὰ τὴν
συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν του. Τὰ λοιπὰ, τὰ εἶχε
παρασύρῃ ἴσως ἡ θάλασσα, καὶ δὲν εὐρέθησαν.

Καὶ τοῦτο εὐλόγως συνέτεινε νὰ πιστευθῇ παρα-
πολλοῖς ἡ φήμη, τὴν ὅποιαν εἶχε διαδώσει ἀπὸ
πρωίας ὁ ἐπιστάτης τῆς λίμνης — ὅτι τὰ δεκαοκτώ
δερματοτύρια τὰ εἶχε καταπίει ὁ ἀφάλος τῆς θα-
λάσσης, ὅτι τὰ εἶχε ξεράσει τὸ μάτι τῆς λίμνης,
καὶ ὅτι οἱ ἐγγέλους τὰ κατέφαγαν.

A. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ἡ Μικρὰ Κόμησσα¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΓΙΕ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ Ε. Δ. ΡΟΪΔΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Δ'.

21 Σεπτεμβρίου.

Ὁ πύργος Μαλουέ εἶναι βαρὺ οἰκοδόμημα τοῦ
παρελθόντος αἰῶνος οὐδὲν ἔχων τὸ ἄξιον περιε-
ργείας· ἀλλ' ἡ ἄγρουσα εἰς αὐτὸν μακρὰ δενδρο-
στοιχία, ἡ εὐρεῖα αὐλὴ καὶ τὸ ὑψίκορμον δάσος
καθιστῶσι τὴν ὄψιν τῆς ἐπαύλεως ταύτης ὄντως ἀρ-
χοντικὴν. Ὁ γέρον μαρκήσιος καταβῆς νὰ μὲ ὑπο-
δεχθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀνάβαθρον μ' ἔλαβεν ἐκ
τοῦ βραχίονος καὶ μὲ εἰσῆγαγε διὰ μακροῦ δια-
δρόμου εἰς μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου ἐπελθούσης τῆς
ἐσπέρας ἐπεκράτει ἐντελὲς σχεδὸν σκότος. Ὑπὸ τὸ
διαλείπον φῶς τῆς ἐστίας διέκρινα ἀμυδρῶς περὶ
τοὺς εἰκοσι κυρίους καὶ κυρίας διεσκορπισμένους
κατὰ μικροὺς ὀμίλους. Χάρις εἰς τὸ εὐεργετικὸν
ἐκεῖνο ἡμίφως ἀπηλλάχην τῆς στενοχωρίας τῆς πρώ-

της παρουσιάσεως, τὴν ὅποιαν ἀνελογιζόμεν μετὰ
τρόμου. Ἐγγιζούσης δὲ τῆς ὥρας τοῦ δείπνου, μό-
λις ἐπρόφθασεν ἡ μαρκησία νὰ μοι ἀποτείνῃ δι'
ἀσθενοῦς μέν, ἀλλὰ γλυκυτάτης φωνῆς, ὀλίγας τι-
νάς φιλόφρονας λέξεις, καὶ εὐθὺς ἔπειτα ἐστηρίχθη
εἰς τὸν βραχίονά μου, ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὸ
ἐστιατόριον.

Καθίσας παρὰ τῇ οἰκοδεσποίνῃ δὲν ἐβράδυνα νὰ
ἐννοήσω ἐκ τῶν προσηλουμένων ἐπ' ἐμὲ περιέργων
καὶ κατὰ τι εἰρωνικῶν βλεμμάτων τῶν δαιτυμόνων,
ὅτι τὰ χθεσινὰ μου κατορθώματα δὲν εἶχαν λησμο-
νηθῇ. Χαρακωμένους ἐν τούτοις ὅπισθεν τῆς κοσμου-
σης τὸ κέντρον τῆς τραπέζης ἐμείστης ἀνθοδέσμης
καὶ ὑποστηριζόμενος εἰς τὴν ἄμυνάν μου ὑπὸ τῆς
καλῆς μαρκησίας κατώρθωσα νὰ ὑπομείνω τὴν σιω-
πηλὴν ταύτην ἔφοδον ἀζημίως καὶ ἀταράχως. Ἡ
κυρία Μαλουέ εἶναι μία ἐκ τῶν σπανίων ἐκεῖνων
γραιῶν, τὰς ὁποίας ἡ διαύγεια τοῦ πνεύματος καὶ
τῆς καρδίας ἐπροφύλαξεν ἀπὸ τῆς ἀπελπισίας ἐκεῖ-
νης, ἥτις καταλαμβάνει τὰς πλείστας γυναῖκας
κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος. Ἐκ τῶν θελήτρων
τῆς παρελθούσης νεότητος διέσωζεν ἔν μόνον· ἀλλὰ
μέγιστον, τὴν χάριν. Ἦτο μικρόσωμος, λεπτή,
ὠχροτάτη καὶ κατὰ πάντα δικαιολογοῦσα τὸν μαρκή-
σιον λέγοντα, ὅτι εἰς τὴν σύζυγόν του ὀλίγη ἀπέμεινε
πνοή, ἀλλὰ πνοή ἀγγέλου. Εἰς τὴν ἐνδυμασίαν τῆς
οὐδ' ἡ παραμικρὰ ἐφαίνετο ἀπόπειρα κομψότητος,
ἀλλ' ἀξιοθαύμαστος μόνον φιλοκαλία ἀνευ ἔχνους
φιλαρεσκείας, ἐντελής λήθη τῆς παρωχημένης νεό-
τητος καὶ γεροντικῆς τις αἰδημοσύνη, δι' ἧς ἐφαί-
νετο ζητούσα συγγνώμην ὅτι δὲν δύναται πλέον ν'
ἀρέσῃ. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀξιολάτρευτος αὐτῆ μαρκη-
σία, ἥτις περιηγήθη ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην, ἀνέ-
γνωσε πᾶν βιβλίον καὶ γνωρίζει τοὺς Παρισίους ὡς
οὐδεὶς ἄλλος. Ἡ συνδιάλεξις ἡμῶν ὑπῆρξε ζωηρο-
τάτη καὶ ποικίλη, ὡς δύο διανοιῶν αἰτινες συναν-
τώμεναι πρώτην φοράν ἀπτονται πάντων τῶν ζη-
τημάτων, ὅπως ταχύτερον σχετισθῶσι πρὸς ἀλλή-
λας, διασκεδαστικὴν εὐρίσκουσαι τὴν ἀντιλογίαν
καὶ ἡδυτάτην τὴν ὁμοφροσύνην.

Ἀφοῦ ἔπια τὸν καφὲν μετέβην εἰς τὴν αὐλὴν
μετὰ τῶν καπνίζόντων. Ἡ νύξ ἦτο ὠραία, ὁ δὲ
μαρκήσιος μὲ παρέσυρεν εἰς περίπατον ὑπὸ τὴν δην-
δροστοιχίαν, τῆς ὁποίας ἡ λεπτὴ ἄμμος ἐστίλθεν
ὡς ἀοργυρόκοις ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης, εἰσδυ-
ούσας διὰ τοῦ φυλλώματος τῶν καστανεῶν. Ὁ οἰ-
κοδεσπότης μου, ὡς ἔλαβε τὸν κόπον νὰ μὲ εἰδοποι-
ήσῃ ὁ ἴδιος τὸ πρωί, δὲν ἤρκείτο εἰς μόνας τὰς κυ-
νηγετικὰς ἀπολαύσεις, ἀλλ' ἠγάπα καὶ νὰ σκέπτε-
ται· αἱ δὲ ὠριμάσασαι εἰς τὴν μοναξίαν ιδέαι του
εἶχον ἐκ τούτου ἰδιάζον τι ἄρωμα πρωτοτυπίας.
Ἄδύνατον μοι ἦτο νὰ συμμερισθῶ αὐτὰς ἀνεπιου-
λάκτως, ὡς οὐδ' οὗτος εὗρεν ἀνεπίληπτον τὸν ὀρι-
σμόν μου τῆς ἀριστοκρατίας, περὶ τῆς ὁποίας, προσ-
κληθεὶς ὑπ' αὐτοῦ νὰ εἶπω τὴν γνώμην μου ἐν πάσῃ
εἰλικρινείᾳ, ἀπεφάνθην ὅτι τεχνίτης ὢν θαυμάζω
αὐτὴν ὡς μεγαλοπρεπὲς ἱστορικὸν ἐρεπίον, τοῦ
ὁποίου τὰ συντρίμματα ἀπειλεῖ νὰ παρασύρῃ τὸ
βῆμα τῆς ἐποχῆς Ἡ ἄδολος εἰλικρινεῖα καὶ ἡ ἀμοι-
βαία ἡμῶν συμπάθεια καθίστανε τερπνοτάτην τὴν

¹ Ἰδὲ σελ. 19